

Green Deal

Versie 18 mei 2018, concept

Ondergetekenden:

<<Hieronder staan de partijen die voor of tijdens de workshop van 17 mei hebben aangegeven positief te staan tegenover het tekenen van de Green Deal, onder voorbehoud van de definitieve uitwerking van de tekst, inhoud en branding en besluitvorming daarover. De lijst kan nog wijzigen als gevolg hiervan>>

Ambassadeurs / bewoners: Joke Spanenburg, Annette ter Haar, Dik Toet

Bioscopen Leiden

Bureau Stadsnatuur

Climate Matters

Gemeente Leiden

Hoogheemraadschap van Rijnland

Hurks

Leiden Centraal Park

Milieudefensie

NUON

Omgevingsdienst West-Holland

ProRail

Provincie Zuid Holland

Rabobank Leiden / Katwijk e.o.

Rijnwonen

Sustay

Synchroon

Syntrus Achmea Real Estate & Finance

Technolab Leiden

Van Wijnen

Spreken het volgende af:

WAAROM?

1. We zien een grote kans om verduurzaming te versnellen.

We werken samen aan de (her)ontwikkeling van een complex en dynamisch gebied; het nieuwe Stationsgebied en de transformatie van de Schipholweg in Leiden. Dit wordt een aantrekkelijke plek om te wonen en werken, rondom een sterke mobiliteitsknoop. Daarbij zijn we ons bewust van onze voorbeeldfunctie in deze prominente gebiedsontwikkelingen. We nemen onze verantwoordelijkheid, en gaan voorop in verduurzaming, het creëren van een gezonder leefmilieu en het toekomstproof maken van het Stationsgebied / de Schipholweg. Zo zijn we gezamenlijk in 2025 de Duurzaamste Kilometer van Nederland.

HOE?

2. We nemen publiek-private samenwerking als uitgangspunt.

We werken samen met alle partijen in en om het gebied. We zien publiek / private samenwerking als de beste manier om verduurzaming van het Stationsgebied / Schipholweg te versnellen én hier gezamenlijk economisch van te profiteren. Creativiteit, lokaal ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken. We helpen elkaar en versterken elkaar in duurzame maatregelen. We maken daarbij gebruik van de hulp van scholieren en studenten.

3. We werken vraaggestuurd.

Er moet behoefte zijn aan een oplossing vanuit een betrokken bedrijf, bewoners, gebruikers (bv. reizigers) of (semi) overheid. De behoefte leidt tot een coalitie van samenwerkende partijen en helder belang. Dat vergroot de succeskans. Hierdoor leren we samen hoe verduurzaming in een complex en dynamisch gebied werkt.

4. We werken vanuit een positieve business case.

Voor alle deelnemers individueel en gezamenlijk is de case profijtelijk, ter beoordeling aan de deelnemers. Wij willen aantonen dat er voldoende cases zijn waarbij verduurzaming en economisch handelen samengaan. Deze cases worden als challenges / uitdagingen aan het begin van het jaar door de community uitgewerkt. Tussentijds worden de stappen om de uitdaging te realiseren gedeeld met de deelnemers en op internet.

5. We laten zien wat we doen; in de fysieke ruimte en in PR / communicatie.

De Duurzaamste Kilometer van Nederland is een vlaggenschip voor deelnemende ondernemingen en (semi) overheden. We zijn trots te mogen ondernemen en werken in de Duurzaamste Kilometer van Nederland! Het sociale aspect is hierbij cruciaal, het moet zichtbaar en leuk zijn! Daarom leveren de cases op korte termijn zichtbare resultaten.

6. We organiseren ons bottom-up.

De gemeente en provincie brengen initieel partijen samen en faciliteren de Green Deal. Ze dragen de kosten voor het inventariseren van kansen en het prioriteren hierin tot aan het sluiten van de Green Deal. De Green Deal vormt de start van een community van gelijkgestemden, die samenwerkt aan uitvoering van de Deal. Na het sluiten van de Green Deal stellen partijen gezamenlijk een onafhankelijke procesbegeleider aan.

7. We werken volgens een *fair use policy*.

Omdat iedereen deelneemt om resultaten te halen vanuit een positieve business case, worden alle deelnemers geacht een proportionele bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de Duurzaamste Kilometer van Nederland. De bijdrage wordt gedaan in de vorm van uren, kennis en / of geld. De combinatie van die drie is het meest effectief. Kort na ondertekening van de Green Deal, wordt per duurzame case afgesproken wie aan welke case deelneemt en wordt door de deelnemers bepaald wie welke bijdrage levert. We verdelen de taken en kosten. De Duurzaamste Kilometer van Nederland is een lange termijn samenwerking, daarom verbinden partijen zich voor meerdere jaren. De voortgang van de Green Deal wordt met regelmaat geëvalueerd met de betrokken partijen.

WAT?

8. De vijf meest kansrijke duurzame case pakken we als eerste op.

Het Stationsgebied en de Schipholweg transformeren naar een hoogwaardig gemengd gebied voor wonen en werken rond een mobiliteitsknoop. Door met elkaar te werken aan duurzame cases, wordt de verduurzaming van deze gebiedsontwikkelingen versneld. De eerste vier aspecten onder HOE vormen de toetsingscriteria voor de kansrijke duurzame cases: publiek-privaat, vraag gestuurd, vanuit een positieve business case met zichtbare resultaten. De community bepaalt gezamenlijk aan welke cases wordt gewerkt. De kansrijke duurzame cases voor 2018 zijn:

- ★ collectieve energievoorziening voor warmte en koude op gebiedsniveau (energie / circulair)
- ★ waterbuffering op de groene daken van panden en in de openbare ruimte, waar mogelijk gekoppeld aan een circulair grijswater circuit (klimaat / circulair)
- ★ lokaal opgewekte zonne-energie buiten de gebouwen, gekoppeld via een smart grid (energie)
- ★ collectieve *mobility as a service* via elektrisch vervoer op lokale zonnestroom, gecombineerd met optimalisatie van parkeernormen (energie / mobiliteit)
- ★ circulaire afval en grondstoffenstromen in het gebied in sloop / bouw (en exploitatiefase?) (circulair)
- ★ verduurzaming van de monumentale omgeving van de gebiedsontwikkelingen via koppeling aan warmte, koude, zonne-energie, grondstoffen en / of grijswater(systemen) (energie / circulair)
- ★ <<andere opties: vergroening (daken, verticale tuinen, OR) in samenhang met biodiversiteit incl. bijenlandschap of leefbaarheid / inclusiviteit / sociale duurzaamheid. Keuzes in duurzame case voor deze Green Deal gezamenlijk te maken op 17-5, nav de terugkoppeling van Posad>>

9. De duurzame cases zorgen samen voor integrale en meetbare verduurzaming.

De resultaten van de duurzame cases zijn op termijn meetbaar in termen van bijvoorbeeld CO2 reductie, luchtkwaliteit, reductie van hittestress, extra bergingscapaciteit van water of andere criteria. De meetbaarheid is van belang om te bezien of ambities worden waargemaakt en waar extra sturing noodzakelijk is. Per duurzame case worden voorstellen gedaan voor meetbaarheid en concrete ambities. Uitgangspunt is dat de doelstellingen uitdagend maar haalbaar zijn.

10. De overheid neemt barrières weg en biedt extra ruimte waar mogelijk.

Gemeente, provincie en waterschap past waar mogelijk beleid en regelgeving aan dat verduurzaming tegenhoudt. Extra planologische ruimte wordt gezocht. Benodigde zekerheden worden gezocht om marktinvesteringen op te baseren. In ruil hiervoor wordt door eigenaren / ontwikkelaars extra verduurzaamd.

DUURZAAMSTE KM VAN NL

PROCES & PLANNING

11. In 2018 werken we de vijf duurzame case uit, in 2019 start de uitvoering.

De onderzoeksfase start na ondertekening van de Green Deal. De betrokkenen per duurzame case werken samen de case uit, en doen aanvullend onderzoek waar nodig. We delen kennis, verkennen opties, discussiëren daarover en hakken met draagvlak knopen door. Doel is om in 2019 voor de eerste vijf cases de uitvoering te starten. Nieuwe ideeën en cases worden bijgehouden en als ze voldoen aan de vier selectiecriteria, kan een nieuwe duurzame case gestart worden.

12. In 2020 zijn we een Europese voorbeeldproject.

Wetenschappelijk begeleid en gemonitord door een kennisinstellingen, zowel op fysiek gebied als met betrekking tot het gedrag van mensen. In dit traject is ook de stip op de horizon verder gedefinieerd: wat hebben we samen bereikt als het 2025 is? Hoe meten we dat?

13. In 2025 zijn we de Duurzaamste Kilometer van Nederland!